

Editorial

Aktuální číslo klinické onkologie přináší zajímavé články zabývající se tematikou nádorů hlavy a krku. Radioterapie je u nádorů hlavy a krku jednou se základních léčebných modalit v léčbě těchto závažných onemocnění, která jsou ale navzdory lokálně pokročilému nálezu často léčena s kurativním záměrem. V poslední době přináší výsledky zajímavých deeskalačních studií s využitím FMISO PET/CT detekce hypoxie u HPV asociovaných nádorů orofaryngu, nebo naopak probíhají studie s významnou dávkovou eskalací na oblast hypoxických oblastí stanovených dle FMISO PET/CT nebo multiparametrického MR zobrazování u HPV neasociovaných nádorů hlavy a krku. Tyto metody využívají moderní ozařovací techniky s modelováním dávky s využitím simultánního integrovaného boostu (SIB), který umožňuje plastické rozložení dávky v ozařovaném objemu a šetření přilehlých rizikových oblastí. Právě využitím techniky SIB se zabývá v tomto čísle Klinické onkologie publikovaná retrospektivní stu-

die indických autorů s vysokým počtem pacientů (jeden z největších souborů z asijské části světa) s tumory orofaryngu. Práce potvrzuje fakt, že moderní techniky radioterapie jsou bezpečné a účinné, a v diskusi přináší i rozsáhlý přehled již publikovaných prací zabývajících se touto tematikou. Dalším zajímavým článkem je práce autorů z Ukrajiny, která je mimo jiné zajímavá využitím velmi jednoduché ozařovací techniky, která se dosud využívá v různých částech světa zejména z ekonomických důvodů a pro nedostatek lidských zdrojů. I přes tuto pro některé čtenáře již archaickou techniku nelze práci upřít zajímavá vědecká zjištění, která mohou být přínosem i při využití moderních technik radioterapie, a zvláště těch s navýšením dávky, kde je riziko nežádoucích účinků znatelně vyšší. Práce se zabývá monitorací změn v imunitní odpovědi v souvislosti s radioterapií indukovanou mukozitidou. Paradoxně využití starších technik s rovnoměrným rozložením dávky v ozařované oblasti může umožňovat dů-

kladnější monitorování změn v imunitní odpovědi na radioterapii. Publikace naznačuje, že alfa/beta defenziny mohou ovlivňovat imunitní odpověď ve smyslu změny vzájemných poměrů mezi T-help lymfocyty typu 1 a 2, což může ovlivnit závažnost radioterapií indukovaných zánětlivých reakcí sliznice orofaryngeální oblasti. Tyto poznatky mohou přispět k dalšímu porozumění interakcí mezi imunitním systémem a radioterapií a mohou vést k vývoji nových terapeutických strategií. Kombinace moderních technik radioterapie s imunoterapií a využití nových poznatků o imunitní odpovědi na radioterapii jsou klíčové při otevírání nových perspektiv a větší personalizaci v léčbě nádorů hlavy a krku v budoucnu.

Vypracováno s grantovou podporou MZ ČR s registračním číslem NU22-03-00435.

MUDr. Marek Slávik, Ph.D.
Masarykův onkologický ústav Brno